

Հ Ա Ս Ե

Rédaction du Journal arménien

ARXHALOUYCE

(EGYPTE)

LE CAIRO

Քաղաքի անվանումը ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ձի հրատարակումը ձեռնարկները ես չեմ տրուի:

Բաժանորդագրությունը կանխիկ է, իսկ ծանուցումները կ'ընդունուին մասնաւոր համաձայնութեամբ:

ԱՐՁԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՂԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԵՒ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԿԱԽ ԶԱՅԱԲԵՐԹ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՕՐԵՐԸ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գր. ուղ. 30

ԱՐՏԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Տարեկան գր. ուղ. 10

Բաժանորդ՝ ՅԱԿԵԼԻԱՍ ԱՆՆՈՒ ՓՈՒՍՏԱՆԻ ՎԵՐՈՒՄԷ ԳԵՐԸ ԿԻՍԻ ԸՂԱՆԻ:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐՏՈՆԵԱԿ ԵԳԻՊՏՈՒԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԷՆ

ՀԱՏԸ 20 ՓԱՄԱ ՈՂԸ

ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

ԵՒ

ԳՆԵԱԿԱՆՆԵՐԸ

Արշալոյսի 570-98 համարով ըրած խոստումն համաձայն, ներկայ թուով քանի մը փոքր ծանօթութիւններ եւ պիտի աւելցնեմ արդի կայտնութեանը մասին «Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան» որուն ինչպէս արդէն մտածած չէի յիշատակել՝ կազմութեան առաջին օրէն իսկ, ամենամեծ համարում եւ համակրանք տաճած էի մինչեւ որոշ թուական մը:

Քանի որ Հ. Բ. Ը. Միութեանով պիտի զբաղիմ, անտեղի չէ յայտարարել թէ՛ Հ. Բ. Ը. Միութեանը, չ'զիտցուի ինչ մութ գաւերու զոհը ըլլալով, այս տարի յարտեհանանքս իր հասակէս անգիտութեամբ օրինակ մը Արշալոյսին զրկել սակայն այս աշտու վերաբերումը արդեւ մը չէ որ Արշալոյսի ընկերացիներուն խնդրանքին գոհացում տալու չափ կարելի չըլլայ զբաղել Հ. Բ. Ը. Միութեանով, որ հակառակ իր վնչ սր ոչ-ժողովրդական եւ սահմանակազմութեան ձեւին, գարձեալ ըլլոր հայութեան ընդհանրապէս՝ եւ Երկրորդայնուն մասնաւորապէս հետաքրքրութեան եւ հոգածութեան արարկան պէտք է որ ըլլայ: Անոր հակառակը պիտի առանց ձայն ունենալու վճարող անգամայն իրաւասութիւնները ուրանալ, եւ զանոնք հասարակ ռաւիկներ համարել կը նշանակէ: Իսկ մեծք՝ բընաւ չենք ուզեր հաւատալ թէ՛ ո՛չ Միութեան վսեմ: Ատենապետ բաշտին, ո՛չ Իեր-Ատենապետներն եւ ո՛չ ալ ընկերութեան մնացեալ քուն հիմնադիրներուն մաքէն կանցի որ այս տեսակ արհամարհանք մը...

Գալով Արշալոյսին տեղեկագիր եւ այլն զրկելու կամ չ'զրկելու խնդրոյն, ատիկայ ինձ համար իր նշանակութիւնը կը կորոնցնէ, քանի որ «Արշալոյս» ընկերացիներն են որ մէկէ մէկ օրինակներ տրամադրելով, Անոր — «Արշալոյս» — կարծիքներուն՝ ծանօթանալ կուզեն:

Բայց ամէն պարագայի մէջ ուսմանն առաջ գիտնալ պէտք է թէ՛ ինչո՞ւ անցեալ տարի Միութեան քուն հիմնադիր անգամներէն Տօրթ. Տաղաւարեան եւ Անգրանիկեան էֆէնտիներու յայտնած մասնաւոր փափաքին համաձայն, «Արշալոյս» շարք մը գրութիւններ հրատարակեց Հ. Բ. Ը. Միութեան մասին, իսկ այս տարի տեղեկագիրէն անգամ չի զրկուիր:

Անոր պատճառները շատ հետաքրքրական են. սակայն տակաւին բացատրելու ժամանակը հասած չէ՛ միայն՝ փ մէջ ալլող է մը յետոյ, քանի մը սեղմ տողերու մէջ կարելի է ըսել թէ՛

Նախ՝ խարդաւաններ պատուարիկ «հերոսներ!» որոնք երբեմն այս ու այն անկիւնը կծկտած իրենց անարգ արքանեակներուն հետ հայհոյանքի ժահը կը նետէին Միութեանը կազմող «սիրելի անուններու» հասցէին, միջոցներ ստեղծեցին եւ յաջողեցան բաց մնացած ձեռքերէ սողակիլ անոր մէջ. քովը կամ քիչ մը հեռուն, մինչեւ անոր վեհութեանն ու հմայքը վտանգելու ստարձան:

Եւ ինչո՞ւ չ'պիտի յանձն առնէին շատերուն անմտնօթ՝ բայց նոյնչափ թուով անձերու ալ ծանօթ այն ստորնութիւնները, ինչո՞ւ չ'պիտի հաղնէին կեղծիքի զիմակը, որ իրենց համար պիտի ստեղծեր դիրք մը, որուն շնորհիւ իրենց ջանքերու արժեքը կ'արժանանար: Վերանորոգելին, ինկած է կորսուելու սահմանուած անաստական կայտնութեան վերայ արեւի շեռուցել ճառագայլներ պիտի ցոլային, արեւին վստահող արդիւնքովը քարտուս հանդիսանալէ յետոյ՝ թեղեւ փոյնհատիկներ ալ նստէին իրեն, քայլին մէջըն ու վրան, ձրի համբաւ եւ իրենց մտքի ու զրական պոռնկութեան ասպարէզը պիտի ընդարձակուէր, «սիրելի անուններով» խօսելու եւ շարաշահելու միջոցներ պիտի լայնային, եւ արդէն միջակ գասակարգին մէջ իրենց գործելու ասպարէզը անչափ ազատուած է միջոցները այն ստորնուն սահմանափակուած էին ո՞՞ր պէտք էր պատեհակնդիրի թափով մը դիրքը փոխել, վերէն վար թափելու համար այն թունալից ժահը ու քայքայած լորձունքը՝ որ պահ մը առաջ սիրելի անուններուն հասցէ վերապահուած էր...

Եւ երկրորդ՝ որ աւելի աչքառուն է՝ Միութեան եռամսայ տեղեկագիրը. հակառակ որ քանի մը պատուական անձերու ստորագրութիւնն ալ կը կրէ, կարծես զօտացնող հով մը, սե քամի մը անցած ըլլայ վրայէն: Անոր բովանդակութիւնը՝ հակառակ կուշտ ու կուռ թունալաններու, թիկեւ քննադատութեան մը առջեւ փլելու պատրաստ եւ նախորդ երկու տարիներու արեղակնափայլ պարզութեանն եւ անմեղութեանն բոլորովին մեղակցած է. բռնազբօսիկ ջանք մը կայ հոն,

իրերը իրենց բնական գոյներէն տարբեր կրանդներու մէջ ներկայացնելու:

Արդեօք ա՞յս է պատճառը որ այս տարի Միութեան անունէն 100 ոսկի 5 ական զրուշնոց 2000 բաժիններու համագումար — կարեւոր՝ բայց անանուն, թերթերու զրկուեցաւ, սրպէսլը նկատողութեան վրէպեցնե՞ն հոն երեքսոս տեսակ մը քողածածուկ եւ վարպետորդի դարձուած քնքը, որոնք ծակ բարբառեցող նորեկի մը արտադրոյթը կրնան ըլլալ, քիչ մը նուազ հետաքրքրելու բայց պատուական հիմնադիրներուն ուշադրութեան վրայած...

Այս անգամ ալ այսչափ: Տակաւին աւելի պիտի ունենանք Միութեանով զբաղելու եւ անոր ապագային սպաննացող վտանգը մատնադրոյց ընելու:

Եղի՞՞ Յորոսիս

ՊԱՅՄԱՆՔ ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Առ Տիար Ե. Տեղեկեան

(Շար. նախորդ թիւէն)

Պարզ քրօնակնէս մը աւելի ի՞նչ խօսք ըրաւ վարժապետը. ինչո՞ւ զայն անխոհեմ կը կոչէք երբ ան (երես 87) լսած է — կը ցաւիւն որ խօսիւնս սխալ կը հասկցուի, ես ո՛չ քի ընթացողիմ եւ գիտեալ յարձակում կը ֆարցուի ա՞յ միանաւորու թողնելու յորդիր մը եւս. մութ թողելով ապագայ հետամտելիք ծրագրեր, Միւն է անխոհեմ խօսքը. Բռնակալութեան ամենատուկայի շրջանին իսկ տառապաւններու վերջին յանկերգը (բացի զինեալ յեղափոխութենէ) եղած է բողոքելը, խնդիր չէ թէ այդ բողոքագրերը փոշիներու մէջ կը կորսուէին:

Ինչ մըն ալ հոգեբանօրէն պէտք է զատուի ամէն խնդիր: Առեւանգութի զաւարտանքն վերջ կըր տէրտէր ու թահիլտար կրկին թշնամիին ոտքը իրգելու անիծեալ փողը կը հնչէին ապա քի ո՞չ... սպաննալով, ու գեղուկը յանձին վարժապետի կզգար մեծ ցասումը երկու վտարունակ նկատմամբ, բնական չէ՞ որ վարժապետն ալ իր եւ գիւղացիներու սրտին իբր ճշմարիտ թարգման պոռթկար. — դաւաճաններ, ալ բաւակա՞ն է ձեր ազգն ու անոր պատիւը ոտնակոխ ընէք, գիտցէք որ վերջեւեջի բազուկներ ալ կան ձեզ պատուաստող, ինչպէս ելն...

Ժողովուրդի մը ցաւերուն մարմնացումը, նրան խղճալի վիճակի մասին զարման խորհողն ու ճամբան ջոյց տուող եւ վերջապէս նոյն տառապալ ժողովուրդին իբր յատկապէս կանգնած ինքզինք զոհաբերող մը ինչո՞ւ համար արժանի չէք համարի գրքի մը հերոսը պատկերացուելու՝ ինչպէս մեր վարժապետը:

«Տառապանքի Աշխարհէն»՝ հեռու մանուածապատ բացատրութիւններէ, այսքան պարզօրէն գրուելէ վերջ՝ չէի կարծի որ ու եւ է ընթերցող չհասկնար անոր քուն նպատակը. Աւելի՞ վարժապետի կեանքին ու վարժապետի տան մէջ խօսածներէն. «Հայ՝ ժողովուրդ, անհաստակ ու միանաւորու պաշտպան» ինկնից քննալից դեմ, ոչխարի նման գրուի մի՞ խոնարհեցնել հանդիպակցից ստեղծ երբ սե խիղճ շուտած Աստուած մը ջունի եւ կոզէ ֆե՛զ ալ. պատիւն ալ, ընտանի՛ք ալ. Ազգ՝ ալ փնայցնել ու ռեակտիս ընել օգտակար իմ քոյրութեան ու անխաղախութեան, Միութեանն է վարժապետը իր ամբողջ կեանքով. հայ՝ զաւակ, անա իմ օրինակի, զիտցի ինկնից անկեղծօրեկ զնկարտեղ ծառայեալ Ազգի համար, զի սե ցունի օտար սեր ու պաշտպան մը եւ իր փոխարինելու ֆու ճանքի է, շարժի՛ր. զեղից վսեմ արիւնը քոյ ոտքի կանգնեցնէ ինկնից ուսից եւ վրեժը շրջակից...» Իսկ երկրորդական համարներ այն նրպատակը՝ որ է ապագայ պատմաբանին հայթայթել կարկառուն արիւնտ զբոուագներ թրքական բռնակալ ճիւղութեանն ու պաշտօնական մեքենայութիւններէն:

Աւելի եւ Գէորգի տուն վերադառնալու ատեն բնագրին ու արեւան ձայնին բացակայութեանը կը շեշտէք, որ Գէորգ չէ ճանչցած բուն իսկ իր տունն ու իրենները իսկ Աւելի զբացի մը ըլլալով հանդերձ զիւրութեամբ զտած է Կարդացէք (երես 19) Աւելի խօսքերը երբ ան «այս իրիկուն» կրտէ, հասկնալու էիք որ ան իրիկունէն արդէն գիւղ հասած ըլլալով, իր ծնողաց հողակոյսին հանդիպած եւ ապա շանտառուելու համար աւելի ուշ ժամանակի մը սպասելով Մարէի տան ճամբան բռնած, բնականաբար իրիկունէն անոր տան տեղը սովորած ըլլալով, մինչդեռ պէտք էր նկատած ըլլայիք որ (երես 9) Աւելի ալ յանախ փողոցներուն մէջ ճամբան կորսնցնելով սխալ ուղղութիւններ բռնած ու հասկնալով անմիջապէս ետ դարձած էր: Երկրաչափական հիմնիք զուրկ, կուշտ քարերէ, աղիւսներէ եւ փայտերէ շինուած գեղջկական խրճիթներ յորդառատ անձրեւներուն ու ամիսներով հանգչող ձիւնին խոնար ազդեցութեան տակ հազիւ 3-4 տարի կեանք կուսնան ու կը փլչին, ցաւ իսկ չպատճառելով գեղջկական՝ զի փոխադարձ աշխատութիւնն ալ, փայտն ալ, քարն ալ, աղիւսն ալ ինք կարգիւնարիք մեծ դիւրութեամբ եւ փոխադարձ օգնութեամբ, հետեւաբար կըրտնաք երեւակայից այն մեծ փոփոխութիւնն որ տեղի ունեցած էր 12-14 տարիներու ընթացքին մէջ եղած վերաշինութեամբ եւ նոր գաղթականգրացիներու յաւելումով: Ասկէ ցատ, Գէորգին սրտին մէջ մատնուելու վախը, թոյլ չէր կրնար տալ հոս հոն իր ինքնութիւնը յայտնել, ինչպէս անմիջապէս ալ պատուին տուելը մտաւ. ինչո՞ւ համար այնքան շուտ ճանչցան զիրար: Բնագրի եւ արիւնի ձայնն ու թեւազըրանք չէ՞ր միթէ որ զայն ուղղակի հոն ստանալորդած եւ խեղճ ու թշուառ

պատահին ալ զայն (չունեցած տեղէն) հոգալու եւ սասկիջականութիւն ցոյց տալու մարդասիրական մի գութ տուած էր այդ վարկեանին :

Ինձ կը թուի թէ երբէք գաւառի կամ գիւղի կեանքը ապրած չէք . քանի որ սողնակ բառը չէք հասկցած եւ այդ չհասկնալնուդ կամ զայն տեսած չըլլալնուդ իբր արդիւնք անտեղի հարցումներ ըրած էք . Ապա թէ ո՛չ գիւրու-թեամբ ըմբռնած ըլլալու էիք որ այն կըտրակ կամ երբեմն քառակուսի բաց-ուածքը , որ կը մնայ դրան տախտակին եւ խոռոչուած (նոյն մեծութեամբ) պատին միջեւ բազուկ մը ներս մտնելու լայնութեամբ (ուրիշ դուրսէն եկող մը գիւրութեամբ կրնայ ձեռքով հրել սողնակին փայտը եւ դուռը բանալ եթէ ներսէն կամ դուրսէն կըզայնքով մըն ալ կըզայնքով չըլլայ) գիւրութեամբ կըբ-նար . երեսասարդին մարմինը ուրու-կանի երեւոյթով» ցոյց տալ , մանա-կանդ որ ներքնատուէն (եւ ոչ այլա-նէն կամ ձեռ հասկցած բառով իր կե-ցած տեղէն) դուրս սողաքող ճառագայթ-ները , սողնակի ծակէն ու դրան ձեռ-պիտէն անցնելով զէպի փողոց հոն կե-ցողին մարմինը կրնան յայտնել տար-տամորէն . մինչ զուք ներքնատան (եւ ո՛չ կեցած տեղին որ այլան կըտուի) լոյսը արդեւ համարել կուզէք . ինչ որ սխալ է : Ահարկուտ խաւար» կը կազ-մեն փոթորիկի սոսոցին ու մութին մի-ութիւնը , ապա թէ ո՛չ մութը ինքնին որքան ալ թանձր ըլլայ կրկին ահար-կու չէ : Սարսափից ստիպում մը չէք զգացած , առանց լապտերի եւ անաս-տըզ մութ գիշերի մը մէջ քալած ա-տեննիկ : Երբ սաստկանալու ջանքն սու-լեւով վերջապէս կ'անցած է : Ա-մեն կողմէ խցուած սենեակի մթութիւ-նըն ալ բացօթեայ փողոցի ամենամութ խաւարին հետ չփոթելը տհասկացողու-թեան նշան է . երկուքին միջեւ անա-գին անջրպետ կայ , բացօթեայ խաւա-րը կրկին ամպերու տակէն ցոլացող եւ մաղուող աստղերու լուսոյ ազդեցու-թեամբ կարող է ամեն ինչ գէթ ստուե-րի նման ցոյց տալ , մինչ խցուած մութ սենեակ մը երբէք :

Անքաղաքավար կը կոչէք վարժա-պետը՝ օտար տան մը մէջ ճերմակեղէն-ները փոխելուն համար : Բայց Աւէն օտար մը չէր ըստինքսան , այլ համա-գիւղացիութենէն զատ վաղածանօթ զը-րացիի մը տունն իջեւանած ըլլալը ա-ղէկ գիտէր : Հայաստանցիին համար մօտակայ դրացի մը հարազատ ընտա-նիքի մը չափ փոխադարձ սէր կը վա-յիւնէ : Եթէ զուք չէք գիտեր՝ բայց Ա-ւէն շատ լաւ գիտէր եւ փորձով իսկ , դրացիութեան քննիչութիւնը : Քրոնած մարմինով՝ ճերմակեղէնները փոխելու համար , այլանն ելլելն ալ քնականաբար յիմարութեանց մեծը պի-տի ըլլար . կեանքի թէ վարժապետը Պարոնեանի նման քաղաքավարութեան փառանքը սերտած է եղեր : . . . Եւ քնական է որ մարդ փոխուելու համար (ճերմակեղէնները անշուշտ , այս ալ սխալ չհասկնալ) անպատճառ Ազամա-կան մերկութեամբ կենալու չէ . այլ մաս ստ մաս :

Ուրիշ տեղ մը «աւելորդ մանրա-մասնութիւնք» կան կըսէք . մինչդեռ քնական պէտք չեղած կամ ձեռ բառով լը-ոտելու հասկցուելիք կէտի մը մէջ մանրամասնութիւն կը փնտռէք . ինչ հակասութիւն . . . Այդպանն ալ լուի-եան չհասկնալը օրօրոց կատաղիորդէ մարդս : Կը զարմանամ թէ (երես 87)

երկու տողերն ալ եթէ լուեւան խու-ուած ըլլար՝ ինչպէս պիտի հասկնա-յիք . . . :

Հայաստանցի մանաւանդ գիւղացիք իրարու հանդէպ միամիտ սէր մ'ու հա-մակրանք մը կը տածեն . անոնց միա-քերքը քաղաքացի անբարոյացուցիչ եւ ամեն շարժ ու ձեւի խօսքի մէջ անցնողի բացատրութիւններ կամ արարքները տեսնելու պիտի գաղափարներով տոգոր-ուած չին . մինչդեռ դուք նոյն պիտոր ակնոցով դիտել կուզէք (անշուշտ քիչ մըն ալ նկատած ըլլալով Հայաստանցի գիւղացիին ամօշտութիւնը) վարժա-պետին փոխուելը օտար : Երբ մը մէջ ի ներկայութեան կենն հարսի մը . որ սակաւ կը քնատար եւ որ կարթննայ Աւէն ու պատուին Գէորգ . . . անուան բացապանջութիւնէն , Ահա հոս կ'փնտրելու էիք քնադրին ու արեան ճա-նը որ «Գէորգ» կրկնուած անուանէն կարթնցնէ կէնքը : Այս կարկառուն փա-սէն զատ կայ ուրիշ նկատելի կէտ մըն ալ . — Գէորգ , Յարգելի Տիար , կը թուի թէ երբէք ապրած չէք գիւղացիներու հետ իրենց հողին վրայ ու խրճիթնե-րուն մէջ ապա թէ ոչ զիտցած ըլլա-լու էիք անոնց իրարու հանդէպ տա-ծած անմեղ ու նախնական պարզ միա-միտ զղոցումներուն , այնքան պարզ որ գիւղակիան խրճիթներու մէջ , այ-վանները կամ տանիքին վրայ յաճախ հարսն , յարսնադրի . կոյսեր եւ երի-տասարդներ , ձեռ ու մանկութեւ վեր-ջապէս նոյնիսկ օտար հիւրեր կամ մօ-տակայ դրացի ընտանիքներ թողոր մէկ կարգի վրայ շարուած , կողք-կողքի , իով իովի սնդուած , ոսք ու զուխ պատ-կած անմեղօրէն կը քնատար իր մէկ ընտանիքի հարազատ քոյր-եղբայրներ ի զարմանա շատերուն . . . :

Վ . Գ . ԲՐՈՒՏԵԱՆ (Շարունակելի)

ՆՕՒՆԵՐ

ՆԻՒԹՆԵՐ

ԱԶ ՈՒ ՉԱՅ

Տարբերակ ընդհանրապէս պատկանում ուրիշ . նախկին Պարտիսի Թումանեան Սրբազան կը ճշտուի . . .

Իզմիրեան Վեհ . Կաթողիկոսը հարցում մը ուղղած էր Պատրիարքա-րանին թէ՛ Պ . Յարութիւն Շամիրեան (Երեւանցի մեծահարուստ) — Շահ-րիկեանին հետ չ'չփոթուի — նախկին Պատրիարք Թումանեան Սրբազանի 10,000 ռուբլի զրկած է Հայաստանի սովետա-նորոն նպատակու համար , եւ այդ զուտարի գործածութեան վաւերակա-նութեանը կուզէ տեղեկանալ , որպէս-զի հիմայ կ'իլիկիտյ աղետեաններուն համար ալ մեկկակ նուէր մը ընելու իր զիտարութիւնը իրագործէ :

Օրմանեան Սրբազան ինքզինքը արդարացնելու համար նպատակ Թանձ-նածողովոյ հաշուեցոյցին կը դիմէ , ուր ո՛ր եւ է յիշատակութիւն չ'տեսնը-ւիր 10,000 ռուբլուն համար , բայց յետոյ Պատրիարքարանէն տեղեկութիւն կ'ստացուի թէ՛ Պ . Յարութիւն Շամիրեան 20 000 ռուբլի նուիրած է Թիֆ-լիզի նպատակ Թանձնածողովին , ո-րուն միջոցաւ 10,000 ռուբլի զրկուած է Պատրիարքարան եւ իր նպատակին գործածուած , ու միեւնոյն տտեն տե-ղեկագրուած Թիֆլիզի նպատակ Թանձ-նածողովին :

Ուրեմն 10,000 ռուբլի (1000 ոսկի) Օրմանեանի ուսերուն վրայ դրուած ամբաստանութիւններէն մէկովը օղա-ծածան կը մնայ . . . :

Թիֆլիզի նպատակ Թանձնածո-ղովը՝ որ յարգելի անձնաւորութիւն-ներէ կը բողկանար . իրեն Քարու-զար ունէր Մշակի աւագ Խմբագրիչե-րէն Պ . Համբարձում Առաքելեանը , որ կը յուսանք թէ՛ անմիջապէս պիտի փութայ Մշակի միջոցաւ բացատրել 10,000 ռուբլուն ողբակայնը . . . իր սահուն ուսանալիքնովը :

Եթէ Օրմանեան Սրբազան այս-պէս համբերութեան շնորհիւ քիչ քիչ արգարանայ՝ եւ այնպէս կերեւայ , մենք պիտի ստիպուինք մեր Շահապ-զական խուրճիկները յիտնի չ'տոյնով պատժելու . . . ո՛չ թէ ձեռով՝ ինչպէս երբեմն իրենք մտածած են ընել այս-տեղ մէկ քանիներու . . . :

Կողոպտի խրաչուցիչ աղուկներ . . .

Հանդուցեալ վեհափառ Խրիմեան Հայրապետ իբրեւ թոյլ եւ անկարող մեղադրողներուն ա՛յլը լրջայ . . . :

Քիչ քիչ «քանից դուրս կուզայ որ» Հանդուցեալ Կաթողիկոսը շրջապատող կուսակցականներ՝ անոր գործելու ու-մերը չ'լատած են «դաւադրական» ին-տրիկաններու շնորհիւ Կաթողիկոսը ազ-դեցութեանց ներքեւ պահելով . . . Եւ ինչ կարող էր ընել Կաթողիկոս մը՝ բարեսիրտ եւ յօժարակամ . . . Կրք ին-քը բարոյական ուժէ տարբեր տրամադ-րելի միջոց չունէր , առնուած վտան-գաւոր քայլերը կ'անցնէրու համար . . .

Էջմիածնական վանքին ու միա-բանութեան անկերպարան վիճակը , ու տիրող նիւթական անվառուակ կա-ցուութիւնը հանգ . Կաթողիկոսին թու-լութեանը մէջ կը փնտռուէր : Սխալ է այս . . . :

Յատկապէս ստեղծողներ եղած են այդ աննախանձիկ կացութիւնը (տե՛ս Արշալոյս թիւ 567-95) մեղադրելու հա-մար հանգ . Կաթողիկոսը , եւ սկարա-ցնելու համար կեղեցիկան իշխանու-թեան հեղինակութիւնը , պարզապէս Շահրիկեանը աշխարհական պատրիարք ընտրելու զիտարութեամբ . . .

Արդի վեհ . Կաթողիկոսը՝ որ քա-նի մը կոնդակներ կ'ալ զրկեց , գրեթէ կը մեղադրուի միեւնոյն տեսակետնե-րով . . . :

Եթէ հանգ . Կաթողիկոսը չի կըբ-նար ինքզինքը մեղի բացատրել հիմայ , գերեզմանական լուսութեան մէջ թաղ-ուած ըլլալուն համար . . . Ի դոնացումն իր հակառակորդներուն . . . Վեհ . Իզ-միրեան ողջ է՝ կրնայ խօսիլ : Թո՛ղ խօսի ուրեմն , յատուկ կ'ոնդակով կամ Մամուլի միջոցաւ :

«Հովիւ» Շարաթաթերթը գաղտա-պէս կը գանգատի հետեւեալ տողերով :

«Էյ արարելն . կը մաքուր խեղճ ջնկաց որ մեր մեջ , մեր ցաւոց օրերում ջոճահարուէր . մնացել էր կ'սակնելի արարելիքը , դրան ալ ձեռնաւերձ եղանակ»

«Երեւանի Հոգ . զպրակնցիկ կ'ա-կած անձեռնմխելի գուևարեկ , զպրակնցի վարչութիւնը 20,000 ռուբլու չափ ծախ-սել է : Ի՛նչպէս է ծախսել՝ այդ էլ Աւ-ստուծուն յայտնի է . . . :

«Եւ էջմիածնի , որ ազգային կը-սակների անխախտ պահպանութեանը հըս-կող ու պահպանելի է , փոխանակ ԴԱՏԻ ՏԱՆՈՒ ԿՏԱԿ ՔԱՆԴՈՂ ՀՈՒՄԱՐԱՅՈՒ-ՆԵՐԻՆ , որով յարուար առիթով հրա-ժարուել կ'են վերՄՍԻՆ ՀՐԱԻԻՐՈՒՄ է

որ նրաժամախանութիւնը չէտ աւելն ու զան նորից հոգաբարձու դրուան . . .

Ուր է այս իրողութեան մէջ Նո-րին Ս . Օձութեան նոր վեհափառին կորովն ու արդարապիտութիւնը : Արդ-եօք գրակը փողոցի վերջնէլ պիտի տայ . . . :

Գարձալ «Հովիւ կը շարունակէ . «Զգիտս զարեւանս թե ցարխ . այս սասիանս կ'լուսակցորիւն կը յինի» .

«Ներսիսեան զպրակնցի կ'անխախտ կ'սակներ ունի , բայց վերջին սարկները այդ կ'սակներն էլ խախտուած են եւ ԴԸ-ՐԱՄՆԵՐԸ ԾԱԽՍՈՒՄԸ , Իսկ էջմիածնի-նը կ'արձեւ , ո՛չ մի իրաւաստիքն չունի այդ կ'սակների պահպանութեան վրայ , ոչ հետաքրքրուելու է նա . ո՛չ ֆեմիլիտար պարզու գործը եւ ոչ պահանջու :

«Աւարադի զպրակնցի կ'անձե-ռնմխելի դրամագրոյի ուճի՝ դարձեալ կը-սակով աւանդ դրուած . այդ դրամագր-լոյսն էլ ծախսուած է ԱՊՕՐԻՆԱՐԱՐ , էջմիածնի դարձեալ լուռ է եւ չ'ն էլ :

Է՛հ , ըսէ՛ք նայինք , վախճանեալ Կաթողիկոսը մեղադրողներ՝ , ո՛ւր է արդի վեհափառին կորովն ու գործու-նէութիւնը , ըսե՛նք թէ՛՝ apres moi le deluge . . . ըսողներէն ըլլալու վրայ է :

Գրականութիւն

Ստանկանադական կատալոգրոյի

Շահրիկեան աշխարհական պատրի-արքին հաշտեղ փորձ մնաց . . . սարսուռ մէկալներուն եւ ազդիւններուն . . . :

Ինչո՞՞ Շահրիկեան , աշխարհական պատրիարք Շահրիկ . . . Հայ ազգը ա՛յս ալ արձանագրեց իր պատմութեան մէջ , Այս տեսակ պոչ բաներով մարդ անուն մը չ'ինել յաջողուելու համար , շի-տակը Շահրիկեանի պահպանութիւնը ունենալէ տարբեր միջոց չ'կայ . եւ Հ . Բ . Ը . Միութեան մէջ սողոսկելու համար ալ՝ Մաղէզանի կամ խըլէզա-նի ողորդողական խաղաղութեան ճկու-նութիւնը . . . ո՛վ զարք ո՛վ բարք . . . :

Է՛հ , աղա՛ Շահրիկ՛ , եւ որքնո՞ք նը-մա էին , աշխարհ՛ տեսնե՞ք . Եթէ հի-մայ պատրիարք ըլլայիք , (աւա՛ղ փա-ռացող անցաւորի . . .) ու Եզրպոտոս որ-պարուած Յար , Աւանանի մը գիրք-քը «Առանտա առաջիկ Նասը մահ-բել ուլու» տիտղոսով՝ արգիւ-ուէր , Սահմ . Կառավարութեան մը մէջ , ինչպէս պիտի ծանուցանէ՞ք այդ հակազատական արգելքը «Ազատա-մարտ» լայնածաւալ էջերուն մէջ , ան-տարակոյս սա ոճով :

«Սահմանադրական կառավարու-թեան մը ազատամտական ճակատին մուր ու մուր քսող ցեղախրակն ուր-չումի մը առթիւ , հայոց աշխարհական պատրիարքը՝ Չարիկեան էֆէնտի՝ վար-չապետին մօտ դիմում ըրաւ , սակայն վարչապետը «գործող զբաղած ըլլալուն համար , ուրիշ անգամի ձգեց Չարիկ-եանի ընդունելութիւնը . . . »

«Այս անյաջողութեան վրայ պատ-րիարքական տագնապ առաջացաւ եւ քանի մը աշխարհական կուսակցական պատրիարքներ ալ իրարու յաջորդեցին , բայց կացութիւնը տակաւին անորոշ կը մնայ . . . :

Աշխարհ՛ աղա՛ Չարիկ , աշխարհ՛ . . . հաւաքեց ԱՐՇԱՒԻՐ

Մանթ . — Սոյն յօդուածի վերջին հատուածին մէջ (Հ) տառի պակասներ եթէ նշմարուին՝ հարկ չ'կայ տարբեր մեկնութիւններ տալու :

ՊՐԷՏՅՈՐՏ ՀԱՌԻԶ

THE BRADFORD HOUSE

ՊԱՆԳ ԱՆԿԼՈ - ԷՎԻՐՍԻՆԻ ԴԻՐԱՅ , ԱՆԳԼԱԿԱՆ ԶՕՐԱՆՈՅԻՆ ՓՈՂՈՅԸ

Զափաւոր գնով եւ ձեւաւոր հագուելու համար պէտք է գիտել վերոյիշեալ ՊՐԷՏՅՈՐՏ ՀԱՌԻԶ ասուեղէններու հոշակաւոր վաճառատունը , ուր չափի վրայ եւ անգլիական ամենաընտիր կերպասէ գօսքիւններ կը պատրաստուին վերջին նորաձեւութեանց համաձայն , կանխիկ վճարումով

250, 300, 350, ԳԱՆԿ, ՈՂԶԻ

Սոյն վաճառատան վարիչը հայ մը ըլլալով հայ յաճախորդներուն աւելի գիւրութիւն կընծայուի . ԴԻՄԵՏԷՔ ԵՒ ԳՈՂ ՊԵՏԻ ՄԵԱՔ

Ա. Ա. Գ. Ա. Յ. Ի. Կ.

ԼՈՐՐՐՐ

ՊԱՏՐԻԱՐԿԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ
ՆՊԱՍՏԻՑ ԵՎ ՆԱԽՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱՐ 1402

Կոստանդնուպոլիս 20 Յուլիս 1909
Ազնուամեծար Տիար Աբգար
Պէրպէրեան և Պատ. Անդամք Կարգ-
Մասնախմբի

Ի Գահիրէ

Ամսոյ 13 թուականաւ (Ն. Տ.)
Ձեր գրոյն հետ շնորհակալութեամբ
ստացանք յանուն Հայաստանի սո-
վելոց հրապարակ հանուած «Տիար
Փայիտ» գրքոյի վաճառման ի հաշիւ
քսան (20) օսմ. լիբա :

Սոյն գումարը գանձելով ընդ-
հուպ պիտի յատկացնենք իւր նպա-
տակին և ի գիմաց սոխտանս՝ մե-
րազնէից յայտնելով Ձեզ մեր շնոր-
հակալիքը, և կը մաղթենք յաջողու-
թիւն Ձեր բարեխրական ձեռնար-
կին :

Մնամք սոթոարար
Պատրիարք Կ. Պօյսոյ
Եղիշէ ԱՐԳ-ԵՊԻՍԿ. ԴՈՒՐԵԱՆ

ՀԱՇՈՒԹՅԱՆ

Նկատելով որ քիչ օրէն «Տիար
Փայիտ» անուն գրքոյի հաշիւները
պիտի փակուին, մասնաւորապէս կը
խնդրուի ամեն այն ազգայիններէն,
որք սոյն գիրքէն ստացած ըլլալով
ցարգ փոխարժէքը վճարած չեն,
հաճին ուղարկել Վասնախումբի գան-
ձագետ Ազն. Սեդրակ էֆ. Դաւիթ-
եանի (ի Տայրէ Տիգրան փաշա) :

Աւելորդ չենք սեպեր ներկա-
յիւ Հաս. Պօլսոյ Ս. Պատրիարք Հօր
տարւոյ Յուլիս 20 թուականի մէկ
պաշտօնագիրը որով կը հաստատէր
«Տիար Փայիտ» հասոյթէն 20 հատ
օսմ. ոսկի առհաշիւ ստանալը :

Ա. Ա. Գ. Ա. Յ. Ի. Կ. ՏԵՐԵՆԸ

Հաստատի ազգիւրներէ կը տե-
ղեկանանք թէ՛ յանրաւի և բոլո-
րովին անբաւական պատճառներով
հրաժարեցուցուած Ազգ. Գալստե-
եան վարժարանի Տնօրէնը՝ Տիար
Անդրանիկ Կարապետեան, Ամերիկ-
եան հիւպատոսարանին գիմելով իր
իրաւանց պաշտպանութիւնը ինչ-
րած է, և Հիւպատոսարանի պաշ-
տօնակալ փաստաւոր Մէթօր Մա-
նիզարտի յանձնուած է այդ ինչ-
րոյն կարգադրութիւնը, ի հարկին
դատական միջոցներու ալ գիմելու
հրահանգով :

«Յանրաւի և բոլորովին անբա-
ւական պատճառներով ըսինք վերը՝
թէ և մենք այս բառերով Պատ.
Հոգաբարձութեան որոշուող գնահա-
տած և անոր անձնասիրութիւնը գրգ-
ւած չենք ըլլար, որուն համար
իրենց ներդրումութիւնը կը լընդ-
րենք, և միւս կողմանէ՝ ձեռնկա-
նալ :

մարմնոյն դատարանին վճիռն ալ՝ որ
հատուորէն ի նպաստ Տիար Տնօրէ-
նին պիտի ըլլայ, կանխած ըլլալու
տպաւորութիւնը կը թողունք, սա-
կայն մենք՝ աչքի առջև ունենալով
զրկուած հրաժարագիրներուն պա-
րունակութիւնը՝ և ազգային արժա-
նապատուութեան ու ազգային սըն-
տուկի շահուն տեսակետներէն դա-
տելով սոյն վէճը, աւելորդ կը
տեսնենք օտարներու առջև՝ պար-
զելը Պ. Տնօրէնին պաշտօնավարու-
թեան և անձին հետ բնու. կապ
չունեցող խնդիրներ, որոնք պատիւ
չպիտի բերեն ո՛չ թէ 8-10 ամիսէ
ի վեր պաշտօնի կոչուած նոր Տնօրէ-
նին, ալ աւելի պաշտօնի վրայ ե-
զօղ Հոգաբարձութեանց, որոնք
աչքերին գոց կը հսկեն եղբր. . . .

Պ. Տնօրէնը իր անձին մէջ ու-
նի զիտակցութիւն, բարոյական և
մտաւորական առատ պաշար և զօ-
րաւոր կամք, վարելու համար մեր
Գալստ. Ազգ. վարժարանները :

Այսպիսի մեր կողմէ առ որ անկ
է. Անոնք որ կուզեն ազգային սըն-
տուկէն զբամ շարժեցնել բան մը
բան մըն ալ իրենք կրճելու համար,
Ազգ. վարժութեան կը մնայ խոհա-
կանօրէն այդպիսեաց թելադրու-
թիւններուն կարեորութիւն չընծա-
յել և անուշ տեղը կապել. քանի
որ հակառակ պարագային՝ ազգային
անտուկն է որ պիտի տու ժէ և ո՛չ
թէ իրենք անձնապէս . . .

Պ. Տնօրէնը պաշտօնին վրայ
վերահաստատուելուն մէջ բնու. ան-
պատեհութիւն մը չենք տեսներ
մենք, և խղճի ամենակատարեալ
հանգարտութեամբ հրատարակու-
թեան կուտանք այս տողերը :

Այսուրբ, անկողմակալ և ա-
նուշաւ և քիչ մ'ալ խոտապահանջ
Հոգաբարձուներ, Տիար Կարապետ-
նի հետ ձեռք ձեռքի տուած՝ կըր-
նան արգիւնաւորապէս յառաջ մղել
վարժարանը :

Ոչ ոք չըջօրէն հաշիւ բրած է
թէ՛ վարժարանի արձակուրդը, տօ-
ներն ու տաղաւարները, կիրակի-
ներն ու կէս օր արձակուրդները
հաշուելով գրեթէ չորս ու կէս ամիս
տարեկան վարժարանի գործօն կեանք
կը մնայ, այն ալ՝ ցաւալի է ըսել
որ՝ փցուն վէճերու կը յատկացնեն
մեր վարչային գեկավարները. իսկ
անդին մանուկները կը տուժեն բա-
րոյապէս և նրեթապէս :

ՅՈՐԵԼԵԱՆ

Անցեալ Նոյեմբեր ամսոյ 21ին,
Թիֆլիզի մէջ հանդիսաւորապէս տօն-
ուած է Աշակի խմբագիր Պ. Ալ.
Գալանթարի գիւղատնտեսական գոր-
ծունէութեան երեսնամեակը :

Յորեւանի հանդէսը «Կայսե-
րական Ռուսաց Ընկերութեան» կող-
մէ սարքուած ըլլալուն համար,

ԵՂԻՅԷ ՓԱՍՊՈՒՔՅԵԱՆ

ՇԱՐԷ ԱՊՏ ԷՎ ԱԶԻԶ ԳԱՐՈՎՈՒԹՅԱՆ ԴԻՄԱՑ

Միակ ներկայացուցիչն է Ազգ. Հիւանդանոցի սիկարի թուղթե-
րուն. կը վաճառէ մի ծաքանակ և փոքրաքանակ. 1910 տարւոյ պատի
կ գրպանի օրաւոյցնէ, գնելու համար միայն մեր վաճառատունը դի-
մելու է, և կամ գիւրութեան համար Վերջալոյսի Տպարանը :

Հակառակ յայտնուած փափաքներուն
յետաձգել կարելի եղած չէ, այն.
պէս որ Պ. Գալանթարի բոլոր
համակիրները չեն կրցած ժամանակ
գտնել ո՛ր և է միջոցով իրենց մաս-
նակցութիւնը բերելու մեծ գիւղա-
տնտես-հրապարակագիրն յորեւա-
նական հանդէսներուն :

Պ. Հ. Առաքելեան «Աշակի»
յաւելուածով մը ընդարձակ տեղե-
կութիւններ կուտայ Յորեւանին
գիւղատնտեսական և միանգամայն
գրական արդիոնալի գործունէու-
թեան վրայ :

«Արշալոյսի խմբագրութիւնը
իր խնդակցութիւնները կը զրկէ մե-
ծայրագ Յորեւանին և կար ու կա-
րողութիւն կը մաղթէ, իր սկսած
գործը նորանոր յաջողութիւններով
ի կատար բերելու համար, գործ՝
որ Ռուսիոյ գիւղացի ժողովրդեան
շահերուն հետ յարաբերութիւն ու-
նի և մեծ արիւնթիւն կը պահանջէ
այդ պայքարին մէջ յաղթող հան-
գիստնալու համար :

ԽՄԻ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԴԺՅԱԼՆԴՈՒԹԻՒՆ

Գահիրէի ազգային կալուածոց
ծանօթ վարձակալը Լամուս պէյ,
որուն գէմ գատ բացած էր երբեմն
մեր Առաջնորդարանը և որուն նը-
կատմամբ Ազգ. քսանդրոյ վճարակ
խօսն գատարանի տուած վճիռը
հրատարակուեցաւ Արշալոյսի 538-66
539-67 թիւերով, այժմ՝ կը
լսենք թէ 15, 000 Է տեւի ոսկ-
ւոյ ֆուսսահատուցման և այլն գատ
բացած է Առաջնորդարանի գէմ և
կոչնագիրը արգէն զրկուած է :
Սոյն դատի մասին մեր նկատողու-
թիւնները ուրիշ թիւերով :

ԲԱԶՄԱԿԵՂ

Ստացանք 909 Դեկտեմբերի թի-
ւը ամենաճոխ բովանդակութեամբ :
Ունի «Հայկական ձեմարանի բա-
ժինը որուն մէջ Հ. Հ. Տէր Սահակ-
եան, Պատուեան, Սահակ - Մեքոպ եւ
Աղթամարեցի կը փայլին կուռ ուսու-
նասիրութիւններով :
Գրական, Կենսագրական եւ Հայ-
կական գրագրարանի մասերը ա՛յնչափ
ճոխ՝ որչափ շահեկան ներթերով կը
ներկայանան :
Գիտքութեան տակաւն բաժինը, որ
Հ. Մ. Պատուեանի «Հայ հորիզոնը»
վերնագիր խորագրանոց յորուածովը
կակսի, Համապատասխան է իր «Գիւղա-
գիտական բաժին» խորագրոյն, և գեղա-
տիպ լուսանկարներու հաւաքոյթով մը
եւ համառօտ տեղեկութիւններով՝ ըն-

թերցողին մասնաւոր հետաքրքրութիւ-
նը կը հրաւիրէ իր վրայ :
Սոյն թիւէն կը տեղեկանանք թէ՛
քիչ աստեղէն լոյս պիտի տեսնէ նաեւ

ԳԵՂՈՒՆԻՆ

Ազգային և օտարազգի նշանաւոր գը-
րագէտներու յօդուածներով եւ գունա-
ւոր նկարներով, որուն համար պէտք
է դիմել :

Rédaction de la Revue

«Pazmaveb»

St Lazare

(Italie)

Venise

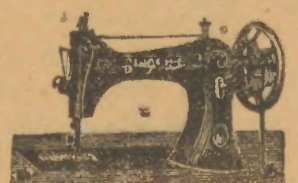
ԱՆՈՒԵԼԻ ՈՃԻՐ

Բիզանդիոն կը գրէ

Եւտիգուլէի և Սամաթիոյ բը-
նակցութիւնը զայրացած է ահաւելի
ոճիւրի մը դէմ երեք սրիկաներու,
որոնց վայրագ կերքին զոհ գացեր
է Հայ 17-18 տարեկան աղջիկ մը,
ձկնորսի զաւակ և նշանուած Ազ-
ջիկն առջի գիշեր կ'երթայ Եւտի-
գուլէ, բարեկամի մը տունը, տան
տէրը Բերա ելած էր, Արէւեան-
Արմենեան թատերաստանին ներկա-
յացման ներկայ ըլլալու. ժամը ե-
րեքին, երեք հոգի, որոնցմէ եր-
կուքին համար կ'ըսուի թէ ոստի-
կաններ էին, ներս կը մտնեն, եւ
աղջկան բերանը գոցելով և զէնքով
սպաննալով, կը բռնաբարեն զայն :
Թաղեցիներուն կողմէ բողոք եղած է
ոստիկանութեան. Ոճիւրն այնքան
սոսկալի է որ չենք ուզեր ծանրա-
նալ անոր վրայ : Բայց ոստիկանու-
թիւնը լաւ կ'ընէ որ փոխանակ ան-
ապահովութեան մասին թերթերու
մէջ տեսնուած դիտողութիւններն
հերքել հետամտելու. ժողովուր-
դին ապահովութեան հոգ տանի :
Այս վայրագ ոճիւրին վրայ ոստիկա-
նութեան կատարելիք քննութեան
արգիւնքին կ'ըսպասենք :

Մանօթ. - Պօրական վերջին թիւ-
թերը կը ծանուցանեն թէ՛ ոստիկան-
ները ձերբակալուած են եւ պիտի պատ-
ժուին. Այսչափ հրապարակը զբաղե-
ցնող ոճի մը համար յայտնի բան է
որ կատարութիւնը լուր չի կրնար
մնայ :

Հայկական վիճակահանութեան
ազգարարութիւնը և շահող թիւերը
տեսնել չորրորդ երեսին մէջ :

ԿԱՐԱՊԵՏ ԳԱՍԱՊԵԱՆ

ՇԱՐԱ ՄՕՀԱՄՄԷՏ ԱԼԻ, ՏԱՐՊ - ԷԼ - ԷՆԱՊԱ ԹԻԻ 1
ԿԵՄԷ ԷՎ ԿՈՒՂՐԱՄ ՄԶԿԻԹԻՆ ՃԻՇՏ ԴԻՄԱՑ

Երկար տարիներ կարևոր տուներու մէջ աշխատելով փորձառութիւն ստանալէ յետոյ, այժմ իր սեփական վաճառատունը ունի, ուր՝
կը վաճառուին թէ՛ նոր և թէ՛ գործածուած կարի մեքենաներ ամեն տեսակէ, միշտ առաջնակարգ ծապրիզաներու ապրանքները ընտրելով
կը գնէ կամ նորերու հետ կը փոխանակէ կարի հին մեքենաները. Իրմէ գնուած նոր մեքենաները հինգ տարի ձրի կը նորոգէ :
Նորոգութեանց համար երբ պէտք ըլլայ, յաճախորդաց տունը կայցելէ և իր կատարած նորոգութիւնները տարիներու համար կ'երաշխաւորէ :
Կը վաճառէ նաև ամեն տեսակ կազի վառարաններ և ատոնց նորոգութիւնները կ'ընէ անմրցելի յաջողութեամբ և գիւրագին : Իրեն
գիմող բոլոր յաճախորդներն ալ գոհ պիտի մնան :

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՄՏՈՒՆ ԾԽԱԽՈՏԻ

ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՍԻԿԱՐԵԹՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՎԱՃԶ - ԷԼ - ՊԻՐՔԷ ՓՈՂՈՑ ԷՕՂՊԷՔԻՅԷ

ՍԵՓԱԿԱՆՍԵՐՔ

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԻԹԵԱՆ ԵՂՔԱՐՔ

ՈԱՏԿԱՆԻՇԸ ԻՐԵՆՑ ՎԵՊԱՊԱՀԵԱԼ Է .

Արեւելեան ընտիր ծխախոտներէ պատրաստուած թարմ սիկարէթներ անմրցելի աժան գներով ունենալու կամ վայելելու համար, ամէն անգամ և ամէն տեղերէ աւելի՝ պէտք է նախընտրել մեր վաճառատունը .

Առաջնակարգ տեսակներէ Եւրոպական սիկարետներու լաւագոյն զանազանութիւնները գտնելու համար հարկ չ'կայ հոս ու հոն ժամայաճառ ըլլայ յու . բաւական է անգամ մը անպատճառ այցելել մեր վաճառատեղին .

Պարսկական ամենաընտիր թէմպէքիի այլ և այլ տեսակները բացի մեր վաճառատունէն, ուրիշ տեղերէ գնելը պարզապէս սխալի է .

Մեր վաճառատունը վերջապէս, գիներու աժանութեամբ, տեսակներու բազմազանութեամբ ու ճոխութեամբ և այլ ամէն տեսակէտներով, և մա, նաւանգ գործածել որոշած սպարանքներուն թարմութեամբ անմրցելի է, որուն անժխտելի սպառողներէ՝ մին ալ զարգացած եւրոպացիներէ օրըստ օրէ մեծ քանակութեամբ և ստուար թուով եղած յանձնարարութիւններն են .

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԻԹԵԱՆ ԵՂՔԱՐՔ

Վ Ի Ճ ա կ ա հ ա ն շ թ Ի շ Ե

ՆՊԱՑ ԳԱՀԻՐԷԻ ՀԱՅՈՑ ԱՂՔԱՏԱԽԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐՏՈՆԵԱԼ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎՈՐՈՒԹԵԱՆ

ԹԻԻ ՏՈՄՍԵՐՈՒ 30.000՝ ՈՐՈՆՑ 300 ԹԻԻԵՐԸ ՊԻՏԻ ՇԱՀԻՆ

ԱՄԷՆ ՄԵԿ ՏՈՄՍԻ ԳԻՆԷ Է 10 ՄԻԼԻԵՄ

Պ. ՊԱՐԳԵՐԸ ԵՐԱՆՍՄԱԿԱՆ 100 ՈՍԿՓ Ե

Տեղի պիտի ունենայ առաջինայ Կիրակի 26 Դեկտեմբեր 1909 (Յ. Մ.)

ԿՈՒՆ ԳԱՅԷ ՇԻՇՈՒ ԱՌՋԵԻ

Վիճակահանութեան տոմսերու համար պէտք է դիմել, Էօպպէքիէ ՏԻԱՐ ՍԱՐԳԻՍ ՄԻՆՏԻՐԵԱՆԻ

Շահող բիւրու վճարման կեդրոնացնելու է Էօպպէքիէ Վախի-Էլ-Պիթի Փողոց Թիւ 68 Մ. ՊԱԼԳՅԱՆ Դրամատունը .

Այն տոմսերը եւ լիւթաները որ Ազգատարնամի եւ ՊԱԼԳՅԱՆԻ Փիրմաները շին կրբ անվաւեր են .

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԶՈՄՍԱԿ ԴԵՆՆԵՐԸ ԿՐԱՆ ՏՈՄՍԱԿԱՆ ԿԻՍԱԼ . Շահող տոմսերուն պարգեւները կը վճարուին Վիճակահանութեան քաջուած օրէն մինչեւ մէկ ամիս .

ԲԱՃԱՌՄՏՈՒԹԻՒՆ ԱՂ ԿՐԵՂՈՒՆՈՒԻ ՅԱՐՄԱՐԱԳՈՅՆ ՁԵՂՁՈՎ . առ նուազն 25 տոմսէ պակաս չըլլալու պայմանաւ .

ՍԻՆԿԸՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԹԻՉ Ժ . ՆԱՅՏԻՆԿԷՐ

Պալաքի փողոց . Խաղնէաթի սեփականութիւն, Պրիսթօլ Օթէլի ճիշտ դիմաց Գաֆէ Տը Լա Պուրսի կէց

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՄԱՆՍԱՃԻՒՂԵՐ ՈՒՆԻ

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները Սինկըրներն են եւ ասոնցմէ մինչեւ ցարդ 17.000.000 ծախուած է .

400 Է աւելի վիայական եւ մեքայնետով վարձատրուած, երաշխաւորուած մեքենաներ.

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստանախնդիսին մէջ ստացած է .

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՍԻՈՑ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՆԳՂՈՑ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ

ԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐՔՈՒՆԻՔԻՆ ԵՒ ԹԱԳԱՆՈՐԱԿԱՆ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՏԻՎԱԿԱՆ ՏԱՆ

Ձրի դասեր և նորոգու. թիւներ, ՍԻՆԿԸՐ մեքենա. յից համար, յաճախորդա. տուններուն մէջ .

Վճարմանը դիւրութիւն

Փոխանակութիւն հիներու եւ նորոգութիւն ամեն կարգի Մեքենայից

ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի նպատակ Ազգատարնամ Ընկերութեան

ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Դանիւրէ 19 Դեկտեմբեր 1909

ՄԵՆ ՍՐՃԱՐԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆԻ ԱՌՋԵԻ

Շահող թիւեր

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՐԳԵՐԸ

5634	Նրանսական ոսկի 100				
Երեք ֆրանսական ոսկի շահողներ					
8358	8872	10370	10937	29800	
Մէկ ֆրանսական ոսկի շահողներ					
2285	3182	3507	4595	5946	
7057	7989	12353	12853	20694	
20789	21868	22130	24055		
Տասը ֆրանք շահողներ					
782	1271	1365	1427	1534	1669
1906	1984	2054	2127	2543	2609
2915	3808	3853	4433	4779	5251
5485	5588	6838	7297	7751	7785
8020	8298	8418	8969	9270	9485
10128	10393	10908	11301	11334	
11813	11938	12633	12670	13288	
13318	13465	13520	13720	13860	
14857	15303	16340	16421	17194	
17471	17621	18339	19165	19452	
19698	20069	20280	20349	20431	
20500	20581	20659	21583	22238	
22519	22569	22818	22851	22961	
23397	24868	25426	26142	27087	
27382	28862	28867	29134	29738	

ՄԱՆՕՐՈՒԹ. - Վերեւ նշանակուած 100 հատ շահող թիւերուն աջ ու ձախ կողմի դրացի երկու թիւերը յառաջիկայ քիւրաձիւն համար 10ական տոմսակ կը շահին, որոց գումարը կընէ 200 շահող թիւեր .

Ա. ՊԱՐԳԵՐԸ . 13 րդ . թիւրածին Ա. պարգեւը շահած է տոմսվաճառ Արմենակ Կիւրճեան ի Գահիրէ .

ՀԱՆԳԻՄ ԱՄՍՕՐԵԱՅ

ԻՂ րդ. ՏԱՐԻ

1910

Բացուած է քաճանդագրութիւնը

Բաժնեկիսն է կանխիկ Տարեկան 15 Ֆր = 6 Բուրջի Իւրախանիսի րիւր 1,50 Էր. 70 կ .

Դիմել՝ Rédaction de la Revue HANDES AMSORYA (Amtriche) VIENNE

ԱՐՄԵՆԻԱ

Ստացանք «Արմենիա» ձերք . տարեշրջանի քանի մը թիւերը . Յաջողութիւններ կը մաղթենք մեր յարգելի պաշտօնակցին, որ այնչափ երկար տարիներ աշխատած է ազգին համար .

Բաժանորդագրութեան համար դիմել՝ Mr. M. Portoukalian Directeur du Journal «ARMENIA» (France) Marseille

ԲԱՅ ՆԱՄԱԿ

«Արշարյա» ի քաճանդագրութեան կը խնդրուի մեր մինչեւ ցարդ չ'վճարող բայց յարգելի բաժանորդներէն, որպէսզի բարեհաճին առանց մեր ուղղակի դիմումին սպասելու, իրենց բաժնեկիսները ղրկել .

ԾԱԽՈՒ ԳԵՏԻՆ

ՀԱՀԱՐԵՐ ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Մէնչիէթ-Էլ-Սատրի կայարանէն ճիշտ երեք վայրկեան հեռաւորութեան վրայ, օդատուն և երկու կողմերը ընդարձակ խճուղիներ շինուած, շրամբարով միասին, հինգ կտոր ծախու գետին կայ, որոց տարածութիւնն է .

ԸՈՏ ԲԱՆԻ

Թիւ 63	քառ. մէթր. 1079,18	սանդ .
« 56	« 1075,85	«
« 61	« 1098,87	«
« 66	« 1127,79	«
« 71	« 1146,82	«

Թէ՛ միանուագ և թէ՛ մաս առ մաս գնել փափաքողները՝ հարկ եւ զած մանրամասնութեանց ծանօթանալու համար, ամէն օր կէս օրէն մինչեւ ժամը մէկ, կրնան դիմել «Արշարյա» ի Տպարանը, Շարա Ապտ-Էլ-Ազիզ, Շէքիֆ քաջայի պարտէզին դիմաց .

Գինը դիւրամատչելի է .

ԴԻՐՈՒԹԻՒՆ ԴԻՐՈՒԹԻՒՆ

Ալ հոգ մի՛ ընէք թէ՛ ձեր կարի մեքենաները Շախաչի մը գլխուն վրա՝ դրած հոս ու հոն պիտի փոխարէք նորոգելու համար .

Պ. Սարգիս Թաշեան՝ իրեն դիմող շատ մ. յաճախորդներէն քաջաբերուած, ատենէ մը ի վեր իր պաշտօնը թողլով, յատուկ կառք պատրաստած է և իր շրջուն ու շարժական խանութը «Վարօն» ին (անոր պղտիկ ձիուն անունն է, բարձած ամէն թաղէ կանցնի ամէն օր եւ ամէն ժամ .

Ձիւքը ճանչնալու դժուարութիւն չկայ . Պղտիկ ձիու մը քաջած կառքին վրայ երբ մեքենաներու գործիքներ տեսնէք, որուն շորս կողմը ամին լիզուով գրուած է, մանաւանդ Réparation des Machines, անմիջապէս կամ «Վարօն» ինչեցէք, և կամ քիչ մը անդին Սարգիս Թաշեանը տեսնել ուզեցէք, իր կապոյտ կառքէ քոսեային մէջ, անիկայ ոչ միայն կարի մեքենաներու նորոգութիւն կընէ անմասն յաջողութեամբ և երաշխաւորեալ, այլ և նոր մեքենաներ ալ կը հայտարարէ .

Չ'մոռնա՛ք նաեւ կազմ վաճարաններու եւ ֆոնօկրաֆներու նորոգութիւնը եւ նորերու նայթայթումը .

Պ. Թաշեան այս գիւրու թիւները ընծայելով, իր նմաններուն ծառայած ըլլալու գոտուակութիւնը պիտի ունենայ, և թիչ մ'ալ գրպով շահիլ պիտի ուզէ, իր պիտակներուն դաստիարակութեանը յատկացնելու համար .